

GREENPEACE

Προς

Κύριο Κώστα Σκρέκα, Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, secmin@ypen.gr

Κοινοποίηση

Κύριο Κυριάκο Μητσοτάκη, Πρωθυπουργό της Ελλάδας, primeminister@primeminister.gr

Κύριο Μανώλη Γραφάκο, Γενικό Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, mgrafakos@gmail.com

Κύριο Νίκο Χιωτάκη, Πρόεδρο ΔΣ ΕΟΑΝ, info@eoan.gr chiotakis.nikos@gmail.com,

Κύριο Ιωάννη Σιδέρη, Διευθύνοντα Σύμβουλο ΕΟΑΝ, ioannisid@gmail.com

Κοινή επιστολή περιβαλλοντικών οργανώσεων αναφορικά με την «Ανταποδοτική Ανακύκλωση»

10 Φεβρουαρίου 2021

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Παρότι μόλις πρόσφατα αναλάβατε την ηγεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, είμαστε σίγουροι πως γνωρίζετε πως η ανακύκλωση στην Ελλάδα νοσεί, πράγμα που οδήγησε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αποστείλει στη χώρα μας έγκαιρη ειδοποίηση με την οποία κρούει τον κώδωνα του κινδύνου σχετικά με την αδυναμία της Πολιτείας να προβεί σε διαρθρωτικές αλλαγές στο χώρο της διαχείρισης απορριμμάτων.

Κατά την άποψη των περιβαλλοντικών οργανώσεων που συνυπογράφουν την παρούσα επιστολή, μέρος του προβλήματος αποτελεί η αδράνεια και φοβικότητα με την οποία το Υπουργείο Περιβάλλοντος και ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης αντιμετώπισαν τις προβληματικές επιδόσεις του συλλογικού συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών «Ανταποδοτική Ανακύκλωση».

Πρόκειται για ένα σύστημα που ο ΕΟΑΝ διαπίστωσε πολύ γρήγορα πως αδυνατεί να επιτύχει στόχους και να δημιουργήσει ευνοϊκές συνθήκες για την τόνωση της ανακύκλωσης, με διαφάνεια και αξιοπιστία. Το 2012 ο ΕΟΑΝ επιχείρησε να αναστείλει τη λειτουργία του συστήματος, κάτι που δεν στάθηκε δυνατό καθώς το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε πως μια τέτοια διοικητική πράξη θα έπρεπε να γίνει με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού Περιβάλλοντος. Το 2014 ο ΕΟΑΝ λαμβάνει απόφαση με την οποία εισηγείται «στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής την οριστική διακοπή της λειτουργίας του Συστήματος Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών «ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΗ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΑΕ», σε συμμόρφωση προς τις αποφάσεις του ΣΤΕ υπ' αριθ. 2480/2014 και 122/2014 (ΕΠΑν), κατ' εφαρμογήν της διατάξεως της παρ. 1 του κεφ. Γ' του άρθρου 20 ν. 2939/2001».

Από το 2014 η εισήγηση του ΕΟΑΝ παρέμεινε στο συρτάρι διαδοχικών Υπουργών, χωρίς να ληφθεί καμία απόφαση, συμβατή με τη σοβαρότητα της κατάστασης. Και παρότι από το 2017 ο ν. 4496/2017 έδινε τη δυνατότητα στον ΕΟΑΝ να προβαίνει σε ανακλήσεις λειτουργίας συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, ουδέποτε ασκήθηκε αυτή παρότι ο ΕΟΑΝ παρακολουθούσε και διαπίστωνε πως το σύστημα «Ανταποδοτική Ανακύκλωση» λειτουργεί χωρίς να επιτυγχάνει στόχους.

Το σύστημα «Ανταποδοτική Ανακύκλωση» έχει καταθέσει από το 2018 στον ΕΟΑΝ, επιχειρησιακό σχέδιο για διάστημα εξαετίας. Το Νοέμβριο του 2020, η αρμόδια διεύθυνση εναλλακτικής διαχείρισης του ΕΟΑΝ εξέδωσε εμπειρισταωμένη και αναλυτική εισήγηση με την οποία αξιολογεί τις υφιστάμενες επιδόσεις του συστήματος και τη δυναμική και αξιοπιστία των ενεργειών που προτείνει για τα επόμενα έξι έτη. Μέσα από μια συντριπτική παράθεση στοιχείων στην εισήγηση της διεύθυνσης εναλλακτικής διαχείρισης διαπιστώνεται πως το σύστημα αδυνατεί να εκπληρώσει στόχους και ότι λαμβάνει πολύ περισσότερες εισφορές σε σχέση με τις επιδόσεις του (ενδεικτικά το 2018, με τη βασική μέθοδο ανακύκλωσης, τα λεγόμενα «σπιτάκια ανακύκλωσης» εκτιμάται ότι

GREENPEACE

ανακύκλωσε λιγότερο από το 2% των αποβλήτων συσκευασίας που συλλέγονται από νοικοκυριά, ενώ την ίδια στιγμή εισέπραξε σχεδόν το 16% των εισφορών των υπόχρεων παραγωγών στο πλαίσιο της διευρυμένης ευθύνης παραγωγού για τα απόβλητα συσκευασίας). Διαπιστώνεται πως δεν πληροί τους όρους της από 2008 έγκρισής του με υπουργική απόφαση. Διαπιστώνεται ότι δημιούργησε σημαντικά προβλήματα σε ελέγχους που ο ΕΟΑΝ επιχείρησε να πραγματοποιήσει. Διαπιστώνεται πως το σύστημα λειτουργεί με μη βιώσιμους οικονομικούς δείκτες. Διαπιστώνεται τέλος πως υπάρχουν σοβαρά σφάλματα στον σχεδιασμό και στις παραδοχές του νέου εξαετούς σχεδίου. Βάσει όλων αυτών, η διεύθυνση εναλλακτικής διαχείρισης υποστηρίζει στην εισήγησή της πως αδυνατεί να συνηγορήσει στην έγκριση του επιχειρησιακού σχεδίου για άλλα 6 έτη.

Παρόλα αυτά, μια σειρά από ενέργειες εκ μέρους της Πολιτείας και προσωπικά του προέδρου του ΕΟΑΝ, τη σκοπιμότητα της οποίας αδυνατούμε να κατανοήσουμε, αφήνουν ακόμα ανοιχτό το ενδεχόμενο έγκρισης του νέου επιχειρησιακού σχεδίου του συστήματος «Ανταποδοτική Ανακύκλωση».

Ο τρόπος με τον οποίο ΕΟΑΝ και κυβέρνηση θα χειριστούν το θέμα «Ανταποδοτική Ανακύκλωση» και η επικείμενη απόφαση του ΕΟΑΝ για το επιχειρησιακό σχέδιο του εν λόγω συστήματος, θα στείλουν ένα σαφές μήνυμα με πολλούς αποδέκτες, μεταξύ των οποίων οι πολίτες της χώρας. Θα στείλουν επίσης σαφές μήνυμα προς τους νυν και μελλοντικούς εμπλεκόμενους με την εναλλακτική διαχείριση. Το μήνυμα είτε θα είναι αποφασιστικό και υπέρ της νομιμότητας, της διαφάνειας και της επίτευξης στόχων, είτε θα είναι άτολμο και υπέρ της διαιώνισης μιας νοσηρής κατάστασης, δίνοντας το πράσινο φως σε κάθε λογής εμπλεκόμενο στην εναλλακτική διαχείριση να αγνοεί τις αποφάσεις του ΕΟΑΝ και οδηγώντας με αυτόν τον τρόπο τον ΕΟΑΝ στην αυτοκατάργησή του.

Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις Greenpeace, Οικολογική Εταιρία Ανακύκλωσης και WWF Ελλάς, σάς καλούν κύριε Υπουργέ να αρθείτε στο ύψος των περιστάσεων και να αναλάβετε τις κατάλληλες άμεσες ενέργειες **για να διασφαλίσετε** ότι ο οργανισμός που εποπτεύετε, θα υπηρετήσει τον ρόλο του απερίσπαστα, με μόνα κριτήρια την εφαρμογή της νομιμότητας, τη διασφάλιση της επίτευξης των στόχων, και τη χρηστή και διάφανη αξιοποίηση των οικονομικών πόρων της ανακύκλωσης της χώρας μας.

Στο πλαίσιο αυτό ζητάμε άμεση συνάντηση μαζί σας, μέσω τηλεδιάσκεψης, προκειμένου να σας ενημερώσουμε σε βάθος για τις συνέπειες των όποιων αποφάσεων. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πρόεδρος του ΔΣ του ΕΟΑΝ, Ν. Χιωτάκης, προσκάλεσε ΔΣ την προσεχή Δευτέρα 15.02.2021 με θέμα συζήτησης την ανανέωση του επιχειρησιακού σχεδίου της Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης, ζητάμε να σας συναντήσουμε πριν τη διενέργεια της εν λόγω συνεδρίασης του ΔΣ του ΕΟΑΝ.

Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις Greenpeace, Οικολογική Εταιρία Ανακύκλωσης και WWF Ελλάς προσπαθούν με γόνιμες προτάσεις να σταθούν αρωγοί στο δύσκολο έργο του ΕΟΑΝ, συμμετέχοντας με εκπρόσωπο στο ΔΣ του οργανισμού. Παρά τις άοκνες προσπάθειές μας, παρατηρούμε μια διαρκή συρρίκνωση της δυναμικής και του έργου του ΕΟΑΝ, πράγμα που έχει οδηγήσει στην εξάντληση των αντοχών μας. Δεν μπορούμε πλέον να ανεχτούμε την περαιτέρω απαξίωση του ΕΟΑΝ και της ανακύκλωσης και επιφυλασσόμαστε για τις μελλοντικές μας ενέργειες, τόσο αναφορικά με τη συμμετοχή μας στο ΔΣ του ΕΟΑΝ, όσο και σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Με εκτίμηση,

Δημήτρης Καραβέλλας, Διευθυντής WWF Ελλάς, 2103314893, d.karavellas@wwf.gr

Φίλιππος Κυρκίτσος, Πρόεδρος Οικολογικής Εταιρείας Ανακύκλωσης, 2108224481, phkirk@otenet.gr

Νίκος Χαραλαμπίδης, Διευθυντής ελληνικού γραφείου Greenpeace, 2103840774-5, nikos.charalambides@greenpeace.org